

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Candela Evangelica

Landsberg, Johannes Justus

[Köln], 1526

VD16 J 1187

Distinctio. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34415

tum Christi nobis applicat. Omnia hec non sunt propter impotentiam dei miserentis, sed propter ordinem quem instituit ad declarationem sue bonitatis. Sed de hoc latius infra. ¶ **Distinct. III.**

¶ **Sera penitentia, consolatio, et cōiter decipula est homini perversorum et induratorum, de qua ait Augustinus deo plenus: Agens penitentiam ad vitium et reconciliatus, si securus hinc erit, ego non sum securus. Quia tales videntur potius penitere ex necessitate, quam ex voluntate, potius timore pene, quam amore dei. De vero penitente dicit dominus Ezechiel. 18. Si impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis que operatus est, et custodierit omnia precepta mea, et fecerit iudicium et iustitiam (i. ius suum unicuique tribuerit, deo, sibi et primo etc.) vita vivet et non morietur. Faciendo iudicium et iustitiam, satisfacit lesio: Hec est satisfactio.**

NOX SECUNDA.

Præterea, si in omni vita sua quod operis boni nil egisset, et inter extrema vite constitutus, neque operari iam bonum posset, neque elargiendum propter deum quicquam haberet, modo in ea fide stabilis perseveret, credens firmiter quod satisfactio illa quam in cruce dominus ipse pro omnibus egit, pro suis etiam peccatis acceptetur, sufficiatque deo, imò quod propter hanc fiduciam fidemque rectam, iam sibi peccata dimissa sunt. Is qui eiusmodi est peccator, in gratia dei et sine peccatis moritur, filius eterne vite: propterea quod misericordie dei nobis promissa confidens innititur, et de bonorum omissione operum negligentiaque sua poenitet, ac veniam postulat.

¶ **Candela . II. Distinctio . I.**

¶ **Intelligentia eorum que hic dicuntur, dependet ex his que in precedentibus dicta sunt. Qui enim in omni vita sua nil boni operatus est, sed neque in ipso termino ullum opus bonum operari potest, velelee**

mosynas elargiri, is tñ per dei gr̃am, libero arbi. a
deo moto, p̃t detestari pct̃a sua, z dolere, z deum
eligere, quem antea semper p̃tempfit, z eum ex to
to corde diligere, que sunt magni meriti opa, que
tñ omnia fiunt in fide, qua credit Christum dñm p̃
peccatis oim in cruce satisfecisse, z per hec p̃t fi
eri filius dei, z heres eterne vite: sed non ex sola fi
ducia z fide, qua credit firmiter z perseveranter sa
tisfactionem illam, quam in cruce dñs ipse p̃ omi
bus egit, pro suis etiã pct̃is acceptari sufficere q̃
deo, neq̃ ex sola p̃fidentia qua innititur diuine mi
sericordie, q̃ meritum Christi nobis applicat per
operationem diuine misericordie. Non enim saluamur
eo q̃ deus misericors est, q̃ si sic, ex quo deus sem
per misericors est, nullus pct̃or periret, z essent o
mnes mali salui: Sed saluamur, q̃ deus misericors,
per gratiam suam operat̃ in nobis, z nos coopera
mur eidem: vnde Ap̃ls. I. Co. 15. Gratia dei sum
id q̃d sum, z gratia eius in me vacua non fuit. i. si
ne operibus non fuit. Latet sc̃da in hac nocte an
guis Luterana, que (licet frustra nitit̃) tñ pct̃orem
ex sola fide saluare, per quam pct̃ori gratiam dei z
plenam pct̃or̃ remissionem acquirat, z opera bo
na z satisfactionem pct̃oris excludat. Vult enim q̃
Christi in cruce satisfactio, omissis neglectisq̃ ve
nie postulatio, sufficiant, cum tñ hec oia sine ope
ratione diuine gratie, in nobis facta nihil profint.
Satisfactio vero pro pct̃is necessaria ē, vt supra
expressum est. Sportet em̃ adultum per bona ope
ra vitam promereri eternã, z satisfacere pro pecca
tis suis, sc̃dm ordinem sibi prefixum a deo, gratia
z merito Christi opitulantis. Diuina vero gra
tia tanti est vigoris z efficacie, q̃ subito cum velit,
p̃t pct̃orem a creatura, ad quam fuerat peruersẽ
puersus, auertere, z ad inc̃mutabile bonum. i. de
um puertere, arbitrio tñ hominis libero remanen
te: q̃ conditor maximus z optimus ita mouet oẽm
creaturam, sicut est per eum creata z instituta, mo

Gratia

bilis de cōi cursu, (pōt enim eam aliter mouere) id
circo subito pōt iustificare pctōrem, in qua iustifi-
catiōe est pcti remissio, gratie infusio, libera a cre-
atura ad deum conuersio. Si non esset hōminis
actio libera in arbitrio, tūc nec mereret, nec deme-
reret, prout in pueris ē z fatuis. Luterus dicit ho-
minē priuatum libero arb. z dicit, omnia hōminis
opera fieri vel esse pctā, que oīno simul stare non
possunt. Pro intellectu eoz que iam dicta sunt, z
adhuc dicenda, congruum est, imo necessariū, ppter
eos qui ignorant, vt aliquid de gratia (ardente no-
stra candela) videamus. Sciendum est igit, q̄ pa-
ris periculi est dicere hōminē per opera legis (vt
Iudei putabant) vel per quecunq; alia opera de
genere bonoz, posse mereri primam grām gratum
facientē, aut eternam beatitudinē, sine gratia gra-
tum faciente, z dicere per solam grām adultū pos-
se psequi eternam felicitatem sine omni opere, sal-
tem interno, qđ est credere, sperare, diligere, auer-
tere a bono cōmutabili ad bonū incommutabile,
z similia, qđ ppterea dico, qz pōt quis saluari cui
non est facultas operandi exteriora opera: dicere
vero per solam fidem sine gratia vel operibus ho-
minem posse saluari, est nimis enormiter errare.

Pro intellectu hoz duorum membrorz, p̄siderā-
da sunt nonnulla. Primo, q̄ gratia d̄ eo q̄ gratis
datur, Et ita accipiēdo eam scđm eius generaliz-
tatem, omnia que a deo habemus dona gratie ei⁹
sunt. Strictē vero de ea loquendo, oportet distin-
cte loqui. Quedam enī d̄ gratia gratis data, alia
d̄ gratia gratum faciens. De prima scribit Ap̄tus
I. Co. 12. Unicuiq; datur manifestatio spūs ad vti-
litatem. Alij quidem dat̄ per spm̄ sermo sapientie,
alij aut̄ sermo scientie scđm eundem spm̄. Alteri fi-
des in eodem spū. Alij gratia sanitatum in vno spi-
ritu. Alij operatio & tutū. Alij pph̄etia. Alij discre-
tio spirituum, alij generalis linguaz, alij interpreta-
tio sermonū, hec aut̄ omnia operat̄ vnus atq; idem

*Grā
duplex*

spūs, diuidens singulis prout vult: Hec ibidem.

Manifestum est autē, q̄ he gratie, vel hec dona sp̄
ritus possunt haberi homine existente in auersioe
a deo, z cum mortali peccato, sc̄dm q̄ dicit salua-
tor noster veridicus Matth. 7. ca. Non omnis q̄
dicit mihi dñe dñe, intra. in reg. celoz. s. p̄fitendo
catholicam z euangelicam fidem, nisi assint opa,
ideo subditur: Sed qui facit vol. patris mei, qui in
celis est, ipse intra. in reg. ce. Non ergo sufficit ad
salutem confessio fidei sine operibus. Similiter p̄
phetia non sufficit ad salutem, qz aliqñ datur malis
hominibus, sicut ipsi Balaam, vt patet Num. 24.
Et dicit saluator: Multi dicent mihi in illa die. s. iudicij
extremi, dñe dñe, nonne in no. tuo p̄phetauim
mus, z in nomine tuo demonia eiecimus, z in no.
tuo virtutes multas fecimus. Et tunc cōfitebor il
lis, qz nunq̄ noui vos: discedite a me oēs qui ope
ramini iniquitatē. Ratio est, qz tales z similes gra
tie conferunt quibusdam ad vtilitatem cōem eccle
sie, z non ad vtilitatem vnius persone. Multi ma
li habuerunt tales gratias, et Judas habuit, et il
li de quibus dicit Actū. 19. qui demones eiciebant
in nomine Christi, quem Paulus predicabat. Ea
propter saluator n̄r glorientibus septuaginta disci
pulis, eo q̄ demōia illis subiicerent in nomine suo,
ait: Nolite gaudere, qz spūs vobis subiiciunt Luce
ce. 10. Hec sufficiant dicta de gratia gratis data.

Alia est gratia que dicitur gratum faciens, que das
tur singulari persone ad vtilitatem propriam, vt. s.
eternam per ipsam beatitudinē assequat, quā nul
lus obtinebit, nisi fuerit gratus deo. Hec gratia dicitur
aliqui operans vel p̄ueniēs, iuxta illud Psal.
58. Misericordia eius p̄ueniet me. Aliqñ dicitur
operans vel subsequens, iuxta illud Psal. 22. Mis
ericordia eius subsequetur me. Et de vtraq̄ ē ora
tio v̄lis ecclesie: Tua nos dñe q̄m̄s gratia semper
z p̄ueniat z sequatur, ac bonis operibus iugiter
prester esse intentos. Que gratia qz semper fuit cū

B

*Grat. gratis
data:*

*Grat. gratum
faciens:*

*Oratio eccle
siae:*

